Krachtige schaakvereniging

Beste schakers,

Het waren enerverende schaakweken, met kampioens- en degradatietranen in de competitie, veelbelovende jeugd en flitsende rapidkampioenen in Drunen en Helmond en hele goede resultaten van Eline, Anish en Jorden over de grens. En er komt nog meer schaakplezier aan, zoals het NK van 4 tot en met 11 juli in Aalsmeer!

Onze missie, een leven lang schaakplezier, staat ook weer centraal in dit nieuwe katern. We besteden aandacht aan hoe je kunt beginnen met schaken, hoe dat doorgegeven wordt van de ene generatie naar de volgende, hoe het ervoor staat met het schaakplezier van meisjes en vrouwen en hoe we dat met een meerjarenbeleidsplan richting willen geven in de nabije toekomst.

Schaken is meer dan een sport. Het is niet voor niets dat diversiteit, integriteit en verbinding onze kernwaarden zijn. Schaken is er voor iedereen, het verbindt generaties, stimuleert ontwikkeling, brengt mensen samen, aan het bord én daarbuiten. Juist in een samenleving die steeds sneller verandert, blijft deze kracht van schaken onverminderd relevant. Wij hebben de opdracht om traditie en vernieuwing met elkaar te verbinden.

Het nieuwe meerjarenbeleidsplan is vooral een uitnodiging aan iedereen die zich betrokken voelt bij het schaken in Nederland.

Neemt de schaakbond daarin het voortouw? Jazeker, maar wij willen en kunnen dat niet alleen. Want de schaaksport is niet van de schaakbond, maar van en voor ons allemaal, of het nu de schaker is, de scheidsrechter, de trainer, de schrijver, de competitieleider, de organisator of de ouder: wij vormen samen schaken. Gaat dat altijd goed ? Nee hoor, niet elke zet pakt goed uit, maar we geven nooit op om onze positie te verbeteren. Zo ontwikkelen wij niet alleen onze stukken, maar ook onze sport en onszelf als mens.

Een leven lang schaakplezier: Voor en door ons samen!

Johan Knuvers

bestuurslid KNSB

COLOFON:

Aan deze editie van het clubkatern voor Schaken.nl werkten mee:

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
Nathalie van der Lende
Johan Knuvers
Margot Kouwenberg
Bondsbureau KNSB

Golazo Media
Robert Barreveld
Hans de Redelijkheid

Fotografie
Mailo Dekkers
Ed van de Meulen
Stefan Roelfsema
Shutterstock

Gegevens in de Online Ledenadministratie (OLA)

De KNSB heeft een Online Ledenadministratie (OLA), deze website wordt bijgehouden en geraadpleegd door de clubbestuurders. Ook de individuele leden kunnen de eigen persoonsgegevens inzien en aanpassen.

Door alles bij te houden zorgen we ervoor dat de contactgegevens altijd goed staan in OLA. Als dit niet het geval is dan is het mogelijk dat we je niet bereiken met bijvoorbeeld de KNSB-nieuwsbrief.

Alle leden en de bestuursleden kunnen met behulp van het eigen KNSB-relatienummer en persoonlijk gekozen wachtwoord inloggen. Iedereen krijgt inzage in de gegevens waar men recht op heeft. Zo kan een clubbestuurder alles inzien van de eigen club; een lid van een vereniging heeft alleen toegang tot zijn of haar eigen gegevens. Kijk op: https://ola.schaakbond.nl/.

Aan het begin van het nieuwe seizoen is het nog belangrijker dat de gegevens goed in OLA staan en aangepast worden. Voor verenigingsleden geldt dat er voor iedereen die vanaf 1 oktober lid is een KNSB-afdracht betaald moet worden tot het einde van september een jaar later. Het is daardoor belangrijk vóór eind september te inventariseren welke leden er mee stoppen.

Als er wisselingen zijn in het bestuur, moeten deze goed geregistreerd worden. Een veelgemaakte fout is dat bij een bestuurswissel de persoonsgegevens overschreven worden met die van de nieuwe functionaris. Daarmee wordt de oude functionaris gewist uit het systeem en komt de nieuwe twee keer voor. Bij wisseling van een functie moet de functie bij de aftredende functionaris een einddatum krijgen en bij de nieuwe moet de functie gekoppeld worden.

Competitie 2026-2027

Aan de landelijke competitie doen jaarlijks ruim 3600 spelers mee. Er zijn acht niveaus, van Meesterklasse tot de Zevende Klasse, die dit seizoen voor het eerst onderdeel is van de competitie. Iedereen kan op zijn eigen niveau meedoen, voor de uitdaging, maar zeker ook voor de gezelligheid. Bij uitwedstrijden samen op pad en dan afsluiten met een diner en napraten over de geslaagde en minder geslaagde zetten, dat is nu net wat de competitie zo leuk maakt.

Misschien doet jouw club al mee en kun je aansluiten bij een team. Of misschien besluit je club mee te doen met een (extra) team in de Zesde of Zevende klasse.

Wil je ook meedoen aan de landelijke competitie? Je speelt dan zeven of negen wedstrijden tegen andere clubs. Neem vóór 1 juni contact op met je bestuur.

Jouw Eerste Zet werkt voor De Uil

Schaakvereniging De Uil in Hillegom nodigde mensen nog niet zo lang geleden uit om deel te nemen aan de door de schaakbond ontwikkelde cursus Jouw Eerste Zet. Het doel was om mensen het plezier van schaken te laten ervaren en nieuwe leden te werven. Marcel Griffioen, lid van De Uil en een van de trainers, deelt zijn ervaringen en vertelt over de cursus, deelnemers werven, het enthousiasme, de leermomenten en een schaakbord van chocola.

Door: Hans de Redelijkheid - Beeld: Shutterstock

"Mensen komen niet vanzelf naar de cursus", zegt Griffioen. "Je moet er energie in steken. We hebben het breed opgepakt. De flyer van de bond hebben we gedeeld via Instagram. Zelf heb ik een enthousiast en laagdrempelig bericht geschreven voor op Hillegom Online, een lokaal mediaplatform. En we hebben een huis-aan-huisblad in de regio benaderd voor een artikel."

Levensgroot op de jaarmarkt

Bijna vergeet hij de jaarmarkt in Hillegom te noemen, waar De Uil aanwezig was met levensgrote schaakstukken en vrijwilligers die flyers uitdeelden. "Die persoonlijke benadering werkte goed. Je komt in contact met de mensen, maakt een praatje en van het een komt het ander. Ik denk dat we een paar aanmeldingen voor Jouw Eerste Zet via de jaarmarkt hebben binnengehaald." De belangrijkste les: je moet op meerdere paarden wedden in je communicatie en ruim op tijd beginnen met 'lawaai maken'.

Tien deelnemers

Alle inspanningen tezamen leverden De Uil tien aanmeldingen voor de cursus op. Vijf voor de groep beginners en vijf voor de groep die al een beetje kon schaken, de online schakers, zeg maar. De cursus werd geïntegreerd in de bestaande clubavond. "De beginners kregen les in de bestuurskamer en de gevorderde kregen een plek in de speelzaal. Die combinatie van cursus en clubavond was eigenlijk perfect. Je maakt dan gelijk op een heel ongedwongen manier kennis met de clubsfeer."

Wat zou je hier nog meer kunnen doen?

De cursus voor gevorderden werd gegeven door twee leden van De Uil. Zelf nam Griffioen met een

ander lid de beginners voor zijn rekening. "Ik vond het hartstikke leuk om te doen." De inhoud was gebaseerd op lesmateriaal van de bond. Griffioen en zijn medetrainer gebruikten die vooral als kapstok en voegden er hun eigen aanpak aan toe. "We hebben het vooral heel interactief gemaakt. Samen stellingen opbouwen op het bord en dan cursisten uitnodigen om mee te denken. We hebben vaak het spel stilgelegd: 'Stop, wat zou je hier nog meer kunnen doen?'"

Vader en zoon

De deelnemers waren twintigers, dertigers, vijftigers en senioren. "Wat ik leuk vond; we hadden een vader van een jeugdlid bij ons in de groep. Hij wilde leren schaken om tegen zijn zoon te kunnen spelen. Dat is gelukt. Ik heb hem een tijdje niet gezien op de club, dus of hij zelf lid is geworden weet ik niet, maar hij kan in ieder geval schaken. En hij vond het leuk." Dat gold voor alle deelnemers. Iedereen was op alle zes de avonden aanwezig. Op het einde van de cursus kregen de trainers een groot schaakbord van chocolade van de deelnemers.

Volle agenda's en kijken naar wensen

Van de beginners stroomden uiteindelijk twee deelnemers door naar het lidmaatschap van de club. Een mooie score. Bij de gevorderde groep werd niemand lid, ondanks het enthousiasme dat er bij iedereen was. Griffioen denkt dat er meer bij komt kijken. "Als je naar twintigers en dertigers kijkt, die zitten in een levensfase met volle agenda's en allerlei andere verplichtingen. Dat maakt het lastig om je langdurig te binden."

Mogelijk andere oorzaken komen ook ter sprake. "Op de club spelen we traditiegetrouw één lange partij per avond. Dat past misschien minder goed bij nieuwe doelgroepen. Incidenteel zijn er wel rapid- en blitztoernooien, maar de meerderheid van de leden houdt vast aan het klassieke format. Misschien moeten we het er toch nog eens over hebben op de eerstvolgende ledenvergadering. Als je altijd doet wat je deed, dan krijg je wat je hebt."

Leermomenten

Waarom deelnemers geen lid werden, kan hij niet met zekerheid zeggen. De bond heeft wel een enquête onder de deelnemers gehouden maar de resultaten daarvan kent hij niet. Wel hoorde hij onlangs dat een vrouwelijke deelnemer de cursus met een tien beoordeelde. De inzichten die hij heeft opgedaan, deelt hij graag met andere verenigingen. "Communiceer tijdig over de cursus en doe dat via verschillende kanalen. Werk met kleine groepen, integreer de cursus in de clubavond en denk na hoe je nieuwe leden aan je club wilt binden. Via de klassieke weg of op een andere manieren."

Positief terugkijken en vooruitkijken

Al met al kijken Griffioen en De Uil positief terug op de cursus en de aanloop er naartoe. "Door onze media-inspanningen hebben we veel mensen in contact gebracht met de club. Dat heeft tien deelnemers, twee leden en heel veel enthousiasme en (schaak)plezier opgeleverd. Iedereen die de cursus heeft gevolgd, weet de weg naar onze vereniging te vinden. Misschien zien we ze op een later moment terug op de club of bij een schaaktoernooi. Ze zijn van harte welkom."

Waar zie je mogelijkheden voor jouw vereniging?

Speerpunten uit het meerjarenbeleidsplan van de bond bieden aanknopingspunten voor groei leden

Een leven lang schaakplezier. En het liefst voor zoveel mogelijk mensen. Dat is de missie van de Schaakbond voor de komende jaren. Ondanks de goede flow die schaken te pakken heeft, is er veel terrein te winnen. De bond speelt daarop in met een nieuw meerjarenbeleidsplan. Er zijn negen speerpunten benoemd die helpen om meer mensen aan het schaken en naar verenigingen te krijgen. Een inleidend gesprek met bestuurslid Johan Knuvers en een vervolggesprek met projectleider Margot Kouwenberg over concrete acties.

Door: Hans de Redelijkheid

Projectleider Margot Kouwenberg zet de loper tegen bestuurslid Johan Knuvers

"Best goed", antwoordt Knuvers op de vraag hoe het er met de schaaksport in Nederland voorstaat. "Als we kijken naar het ledenbestand dan zien we dat schaken de laatste vijf jaar een vlucht heeft genomen. We zijn gegroeid van 16.500 naar 19.500 leden in 2026. Vergeleken met de voetbal- of hockeybond zijn dat geen spectaculaire cijfers, maar voor ons is het substantieel. Wat heeft geholpen, is corona. We moesten thuisblijven en konden niet meer sporten op de club. Veel mensen zijn toen online gaan schaken." Een deel van die mensen is doorgestroomd naar een vereniging toen dat weer kon.

Goede flow

"Een andere reden voor de goede flow waar we in zitten, is dat het imago van schaken aan het veranderen is. We gaan langzaam van nerdy naar trendy. Een serie als The Queen's Gambit, die goed werd bekeken en gewaardeerd door de kijker, draagt daaraan bij. Net als Magnus Carlsen, misschien wel de beste schaker ooit. Hij is een aansprekende speler en persoon. En iemand van deze tijd. Hij speelt veel online en vaak Blitz en Rapid. En wat ik heel gaaf vond om te lezen, is dat schaken door topsporters als Alcaraz, Djokovic, Haaland en de basketballer Wembanyama wordt gebruikt om beter te worden in hun sport. Het helpt ze beter focussen en analyseren. Als dat soort iconen zich uitspreken voor het schaken, dan is de interesse gewekt."

Speerpunten meerjarenbeleidsplan KNSB

Fundament

- Een open, veilige en eerlijke schaakcultuur
- Krachtige schaakverenigingen
- Actieve senioren
- Voldoende bekwame trainers en scheidsrechters

Impact

- Topschaak en talentontwikkeling
- Herkenbare schaakbranding
- Sterkere verbinding met vrije schakers

Groei

- Meer schakende meisjes en vrouwen
- Structurele groei jeugd- & schoolschaak

Margot Kouwenberg (Projectleider Meerjarenbeleidsplan KNSB)

Aan boord krijgen

"Dat zijn positieve ontwikkelingen", vervolgt Knuvers. "Maar er zijn genoeg zaken waarvan we denken: daar moeten we wat mee. Net zoals Carlsen zijn er meer mensen die online spelen. Wist je dat er één miljoen Nederlanders op Chess.com zitten? Die zijn dus niet allemaal lid van een vereniging of de schaakbond. Het belangrijkste is natuurlijk dat ze plezier hebben in het spelletje, maar tegelijk zou het mooi zijn om wat van die mensen aan boord te krijgen. Wellicht kun je het als vereniging aantrekkelijker maken voor die spelers. Als iemand meerdere partijen op een avond wil spelen, dan lukt dat meestal niet bij een klassieke vereniging. Daar blijft het vaak bij één partij. En misschien wil je niet voor een heel jaar contributie betalen, maar slechts voor een per keer. Dat zijn vraagstukken waar we samen met verenigingen naar kunnen kijken."

Zo zijn er meer uitdagingen. Bijvoorbeeld op het gebied van integriteit. Dat laatste is een belangrijk thema en zit bovendien in de portefeuille van Knuvers. "Dat gaat dus over veilige, open en eerlijke sport. Om een voorbeeld te geven: je moet je voorstellen dat op een schaaktoernooi of clubavond doorgaans negentig procent of meer man is. Als je een vrouw of een meisje bent, dan kan dat een ongemakkelijk en minder toegankelijk gevoel oproepen. Toen mijn dochter nog schaakte, speelde ze alleen met meisjes tijdens het meisjestoernooi in Mierlo. Dat was haar jaarlijkse hoogtepunt. Dat begrijp ik wel. We willen dus meer meisjes en vrouwen aan het schaken krijgen. Dan voel je je als vrouw ook meer op je gemak."

Negen speerpunten

In totaal zijn er in het meerjarenbeleidsplan negen speerpunten op drie verschillende niveaus benoemd (zie kader). Die speerpunten zijn breed gevormd en komen voort uit gesprekken met de Ledenraad, collega-sportbonden, inzichten uit onderzoek en signalen uit de praktijk. Veel issues staan niet op zich maar spelen bij veel sporten. Margot Kouwenberg weet daar alles van. Zij was en is voor meerdere bonden actief. Bij de KNSB gaat ze helpen om de doelen uit het meerjarenbeleidsplan te realiseren.

'Dit is misschien wel interessant voor je'

"Voor alle speerpunten hebben we verschillende eigenaren benoemd", pakt Kouwenberg de draad op. "Zij gaan de kar op hun specifieke gebied trekken. Ik coördineer en begeleid het proces overall, waarbij we veel met elkaar optrekken en samenwerken, simpelweg omdat veel speerpunten raakvlakken hebben met andere speerpunten. Een goede schaakbranding kan bijvoorbeeld voor meer schoolschaak zorgen en dat kan er weer toe leiden dat meer jongens en meisjes bij een schaakvereniging willen. En dan heb je een goed kader nodig, zoals trainers. Dus die speerpunten grijpen in elkaar. Dat betekent ook dat je van elkaar kunt leren. Je merkt dat die manier van werken aanslaat en dat mensen elkaar proactief opzoeken. We weten van elkaar steeds meer wie waar mee bezig is. Dan krijg je al snel van: 'Hee, ik had laatst een meeting, en dit is misschien wel interessant voor je ...' Dat is mooi om te zien."

Mooie stappen?

Belangrijk is nu dat de plannen van papier af komen en gaan leven. Voor 2026 ligt de hoogste prioriteit vanuit de bond bij een goed kader, topschaken en talentontwikkeling, jeugd- en schoolschaken, meisjes- en vrouwenschaak en integriteit, ofwel een veilige, open en eerlijke schaakcultuur. Op al die terreinen worden er volgens Kouwenberg mooie stappen gezet.

"Als je het over sociale veiligheid op de club hebt, dan richten we ons op de implementatie van de vier V's voor veiligheid met daarin de focus op het VOG-beleid. Binnenkort organiseren we twee sessies in het land waar we verenigingen voor uitnodigen. We willen kijken waar ze tegenaan lopen. Wat gaat niet goed, wat zijn hun hulpvragen, waarom is het lang niet altijd makkelijk om vrijwilligers aan een VOG te krijgen? Hoe kunnen we ze daarbij helpen? En we kijken naar wat wel goed gaat. Een vereniging vertelt bijvoorbeeld hoe ze op een goede manier met elkaar in gesprek zijn gegaan over een gedragscode op de club. Het is bedoeld om van elkaar te leren en elkaar te stimuleren."

Met betrekking tot jeugdschaak gaat er binnenkort ook een uitnodiging de deur uit, nu voor een interview. "Als bond zien we graag een goede doorstroming vanuit school naar de club. Wachtlijsten gooien nog wel eens roet in het eten. We willen graag onderzoeken hoe groot het probleem is, of er al slimme oplossingen door clubs zijn bedacht en of we deze clubs kunnen samenbrengen om tot een structurele aanpak te komen. Het meest opvallende antwoord tot nu toe is: 'We hebben te weinig concurrentie.' Ofwel, er zijn niet genoeg verenigingen." Een oplossing die bijdraagt aan goed kader is een schaakspecifieke e-learning die voor trainers ontwikkeld wordt. "Dat gaat over generieke skills, hoe je omgaat met kinderen, waar je op moet letten, hoe je ze aanspreekt en enthousiast houdt. Dat is ontwikkeld door NOC*NSF en wordt nu in een schaakjasje gestoken. "Om meer vrouwen te interesseren voor schaken en aan het schaken te krijgen, wordt een pilot gestart waar verenigingen zich voor kunnen aanmelden. Dat kunnen ze doen via Jeroen Bosch, van de werkgroep Vrouwenschaak.

We staan voor je klaar

"Dus er gebeurt van alles op allerlei vlakken", besluit Kouwenberg. "We willen verenigingen waar mogelijk ondersteunen en verder helpen. Voor elk speerpunt hebben we een verantwoordelijke vanuit de bond die je kunt benaderen (doe dat vooral!) en die graag met je meedenkt. Onze vraag is: waar wil jij mee aan de slag? Alle negen speerpunten tegelijk aanpakken, is niet realistisch. Kies er een, twee of drie voor nu. Kijk waar de energie zit. Kijk of er mensen zijn binnen je vereniging die graag een speerpunt op willen pakken. En weet dan dat we altijd voor je klaarstaan. Dat je ons altijd kunt benaderen."

Johan Knuvers (bestuurslid KNSB)

Een overzicht van de verantwoordelijke personen per speerpunt en hun contactgegevens vind je hier

Meer schakende vrouwen, speerpunt in beleid

Het KNSB Meerjarenbeleidsplan 2026 – 2029 is eind 2025 door de Ledenraad aangenomen en heeft als titel meegekregen: een leven lang Schaakplezier! Onder het thema ‘Groei’ is als speerpunt opgenomen dat we ons als schaakgemeenschap gaan inzetten om meer meisjes en vrouwen aan ons te binden. Concreet staat daarover in het MJBP het volgende:

FOTO FRANS PEETERS

Nederlands sterkste vrouw Eline Roebers verslaat grootmeester Alexei Shirov in Hoogeveen in 2025

Meer schakende meisjes en vrouwen

- **Belang**
  Wij staan voor schaakplezier voor iedereen, maar het aantal schakende meisjes en vrouwen is beduidend lager dan het aantal schakende jongens en mannen. Meer schakende meisjes en vrouwen dragen niet alleen bij aan groei van het aantal leden, maar ook aan een positief, eigentijds en inclusief imago van de schaaksport.
- **Ambitie 2029**
  In 2029 zien we de resultaten van het plan van aanpak dat vanaf 2026 is uitgevoerd. De schaakwereld biedt een aantrekkelijker en inclusiever klimaat waarin meisjes en vrouwen zich herkennen, welkom voelen en met plezier actief blijven.
- **Prioritering**
  Vanaf 2026 werken we op basis van bestaande onderzoeken aan een concreet plan van aanpak. Dat plan vertaalt de opgedane inzichten naar structurele voorwaarden en activiteiten die aansluiten bij de behoeften van meisjes en vrouwen. De effecten daarvan worden in 2029 zichtbaar en geëvalueerd.

Voorlopig is de uitvoeringsstrategie voor dit beleid als volgt geformuleerd:

- **Aanpak / prioritering**
  - 2026: opstellen van een concreet plan van aanpak op basis van bestaande onderzoeken.
  - 2027–2028: uitvoering van dit plan met structurele activiteiten en voorwaarden die aansluiten bij de behoeften van meisjes en vrouwen.
  - 2029: zichtbare resultaten en evaluatie van de uitvoering.

In de vorige beleidsperiode (2022-2025) is er al het nodige aan onderzoek gedaan (en verzameld). In 2025 is de werkgroep stimuleren vrouwenschaak opgericht waardoor al heel veel nuttig voorwerk is gedaan.

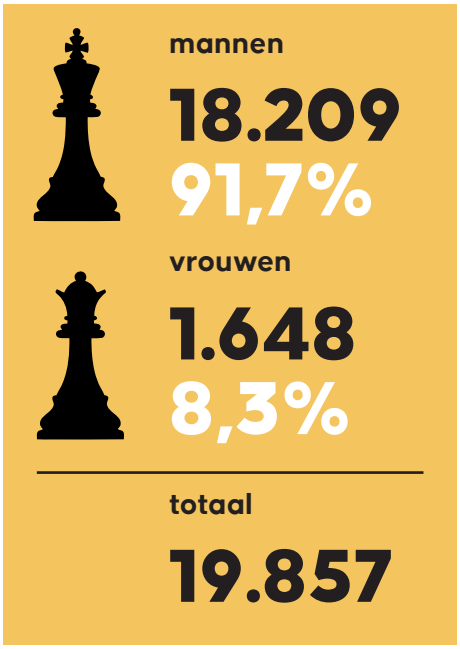
Werkroep Stimuleren Vrouwenschaak

De werkgroep Stimuleren Vrouwenschaak bestaat momenteel uit de leden Linda Bellamy, Alisha Warnaar, Kim Meijer, Jan Roebers, Frank Tijdeman, Dirk Hoogland en Jeroen Bosch. De werkgroep heeft een concept-actie-plan opgesteld en zal zich ook in 2026 inzetten om meer vrouwen en meisjes aan de schaaksport te binden.

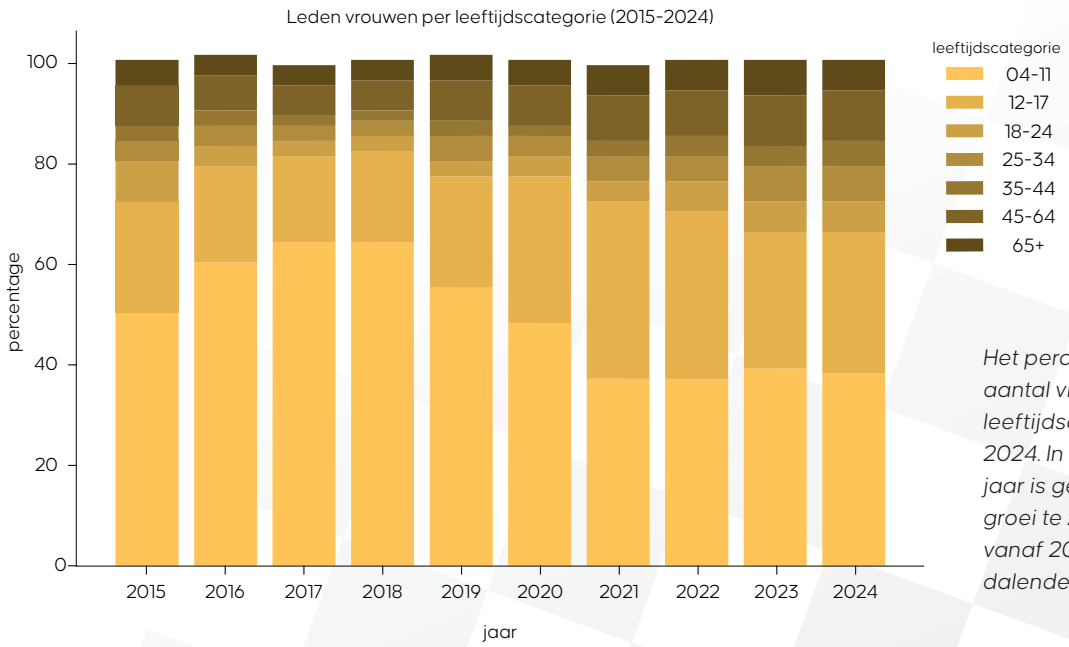
Oproep pilot voor verenigingen

Clubs die zelf aan de slag willen om actief meer vrouwen/meisjes te werven (en te behouden) roepen we op om zich aan te melden voor een pilot. Dat kan door gemotiveerd uw interesse kenbaar te maken in een email aan bondsbureau@schaakbond.nl.
De pilot start met een centrale bijeenkomst waarop we de vragen van verenigingen in kaart willen brengen en waarbij het zeker ook de bedoeling is om van elkaar te leren.

KNSB-LEDEN PER 1 APRIL 2026

De stand van zaken aangaande vrouwen in schaken in april van dit jaar. Van de bijna 20.000 KNSB-leden is bijna 92 procent man.

Het percentage van het totaal aantal vrouwelijke leden per leeftijdscategorie tot en met 2024. In de categorieën -18 jaar is geen of slechts geringe groei te zien en is ongeveer vanaf 2020 enkele jaren een dalende trend zichtbaar.

Meldpunt Veilige & Eerlijke Schaaksport

Is er bij jou op de club iets vervelends gebeurd, of iets wat niet hoort? Dan kun je hier altijd met iemand over praten. Niet alleen voor jezelf, maar ook om te voorkomen dat zoiets mogelijk nog een keer gebeurt.

Je kunt bijvoorbeeld terecht bij de vertrouwenscontactpersoon (VCP) of het bestuur van jouw club, maar je kunt ook terecht bij het Meldpunt Veilige & Eerlijke Schaaksport.

Bij het Meldpunt Veilige & Eerlijke Schaaksport kun je melding doen van integriteitsschendingen, zoals:

- grensoverschrijdend gedrag, zoals machtsmisbruik, intimidatie, agressie en geweld; racisme en discriminatie, pesten en uitsluiting;
- seksuele intimidatie;
- matchfixing en ongewenst gokgedrag.

Melding doen bij het Meldpunt Veilige & Eerlijke Schaaksport

Een melding doen betekent dat je je zorgen en vermoedens deelt met het Meldpunt, zodat we ermee aan de slag kunnen. Bijvoorbeeld door iemand aan te spreken, te bemiddelen of een (tuchtrechtelijk) onderzoek te laten doen. Samen zorgen we voor een veilige sport.

Wil je een melding doen? Neem dan contact op met de contactpersoon van het Meldpunt Veilige & Eerlijke Schaaksport: André Nieuwlaat. Hij biedt een luisterend oor en kan (indien nodig) doorverwijzen. Je kunt hier altijd terecht met vragen en/of zorgen over mogelijk grensoverschrijdend gedrag, seksuele intimidatie, matchfixing of dopinggebruik. De contactpersoon van het Meldpunt luistert en denkt mee, maar is géén hulpverlener en doet niet zelf onderzoek bij incidenten.

De contactpersoon van het Meldpunt is bereikbaar via e-mail of telefoon:
meldpunt@schaakbond.nl
06 13894755

Schaakfamilie: vier generaties genieten van de sport

Schaken is een opa-kleinzoondingetje bij de familie Dekkers. Kleinzoon gaat naar opa en oma en wat ga je dan doen? Dan pak je het schaakbord erbij en leer je je kleinzoon schaken. De aanstichter is Opa Jacobus Dekkers. Hij ontdekte schaken in de jaren '50 van de vorige eeuw en gaf zijn passie door. Zoon Luciën, kleinzoon Mailo en achterkleinzoon Jona vielen als een blok voor het spel. Tijdens een competitiewedstrijd in februari van dit jaar speelden ze in één team en zaten ze naast elkaar achter het bord. Vier generaties op een rijtje. Een uniek gebeurtenis.

Door: Hans de Redelijkheid

Mailo leerde al op jonge leeftijd schaken. "Op maandag na school ging ik altijd naar opa en oma en dan kwam er al snel een schaakbord tevoorschijn. Zo'n bord, met die stukken, dat vond ik machtig. Ik ben sowieso een spelletjesmens, en al helemaal als het tactisch is. Bij schaken moet je een strategie bedenken om slimmer te zijn dan je tegenstander. Dat vind ik gaaf. En mijn opa kon goed uitleggen. Daar leerde ik veel van. Ik ben toen ook op schaken gegaan. Ik had er aanleg voor, denk ik, ik heb wel eens een talentenprijs gewonnen, maar ik ben gestopt toen ik naar de middelbare school ging. Ik dacht dat ik ermee gepest zou worden. Daar heb ik nu nog spijt van."

'Ik wilde het snappen'

Opa Jacobus van 88 denkt helemaal niet aan stoppen. Met enige regelmaat speelt hij zijn potjes. "Ik prijs mezelf gelukkig dat ik dat nog steeds kan. Ik heb er geen bewijzen voor, maar ik denk

dat schaken goed is voor je hersenen. Je wordt gedwongen om heel goed na te denken." Zijn eerste schreden in de schaaksport zette hij ver in de vorige eeuw. "Och jongen, dat is lang geleden, ik denk in 1958. Ja, toen ik in dienst ging. Ik zat 21 maanden in Leiden en we hadden nog wel eens wat tijd over. Dan gingen we schaken. Ik vond het niet direct leuk, maar ik vond het wel interessant. Ik wilde het snappen. Hoe werkt dat nou precies?"

Familie Dekkers van jong naar oud achter het bord (rechterzijde)

Toen zijn militaire dienst erop zat, had hij dat aardig in de smiezen. Dat bleek wel toen hij in 1962 verkering kreeg met zijn latere vrouw. Omdat zij op zaterdag werkte, stelde hij voor om op die dag met haar broers, de tweeling Anton en Luuk, te gaan schaken. En zo geschiedde. "Die jongens waren 14 en supergretig. Ze gingen er helemaal voor. Ze lazen van alles, speelden partijen na en schaakten in bed tegen elkaar tot veel te laat. Dan kwam hun moeder weer naar boven om te zeggen dat ze moesten gaan slapen. Ik geloof dat ik binnen twee maanden al niet meer van ze kon winnen. Eén van die twee is later nog kampioen van Noord-Brabant geworden."

Geluk speelt geen rol

Opa Jacobus leerde het ook aan zijn zoon, Luciën. "Dat ging min of meer vanzelf. We speelden gewoon thuis. Op zondagmiddag, spelletjesmiddag. Dat was genieten. Ik hou van spellen waarbij je mentaal uitgedaagd wordt. Schaken, dammen, Stratego, Kolonisten van Catan, dat werk. Wat mooi is aan schaken, geluk speelt geen rol. Je hebt het zelf in de hand. En ik mag graag lang en hard nadenken. "Momenteel staat schaken op een laag pitje bij Luciën, maar dat kan zo weer veranderen. Hij zit niet op een vereniging maar heeft nog altijd een account bij Chess.com. "Als ik daar speel, speel ik niet op mijn mobiel, dat gaat echt niet, maar op een desktop. Ik zet dan altijd wel een schaakbord naast me neer. Ik wil die stukken gewoon in 3D zien."

Inmiddels speelt Jona van negen, zoon van Mailo, ook alweer een tijdje schaak. Dat kwam op klassieke wijze tot stand. Schaken is tussen opa en kleinzoon iets speciaals bij de familie Dekkers. Kleinzoon gaat naar opa en oma en wat ga je dan doen? Dan pak je het schaakbord erbij en ga je je kleinzoon leren schaken. Zo ging het ook bij Jona. "Als ik bij opa en oma was dan ging ik schaken met opa. Opa had altijd een schaakbord klaarstaan. Toen werd ik goed omdat papa ook wist hoe schaken werkt en hij mij dingen vertelde. Mijn favoriete openingen zijn de Ponziani en de Caro-Kann. Ik heb nu wel vaak gewonnen van mijn opa denk ik." Of opa dat ook zo ziet, is nog even de vraag.

In ieder geval was Jona een talentje. Hij ging naar een schaakvereniging, speelde hele dagen op zijn mobieltje en werd derde bij het NK Schaken in zijn leeftijdscategorie. Een jaar later ging hij op basketbal. Dat wilde hij altijd al maar mocht niet eerder dan op zijn achtste. Basketbal vindt hij heel leuk. Op de vraag wat hij liever doet, een tegenstander schaakmat zetten of een driepunter scoren, volgt een diplomatiek antwoord. "Allebei heel leuk." Hoe dan ook, Jona zit nog steeds op schaken, geniet ervan en geeft les aan kinderen die iets jonger zijn dan hij. Oh, dan krijgt hij vast en zeker ook een salaris? "Nee, dat niet, haha."

Vier generaties aan het schaken

Doordat zijn zoon Jona op schaken ging, kwam Mailo zelf ook weer bij een schaakvereniging. Bij BSV in Bergen op Zoom, waar hij nu zelfs voorzitter is. "We spelen met vier teams in de KNSB-competitie. Omdat we dit jaar tachtig jaar bestaan, hebben we gezegd: 'We gaan een jubileumopstelling doen waarbij vier generaties naast elkaar aan het schaken zijn.' We hebben de tegenstander van tevoren geïnformeerd en die vonden dat hartstikke leuk. Toen het zover was, zat mijn opa op bord zes, mijn vader op bord vijf, ik op bord vier en Jona op bord drie. Dat we alle vier onze partij hebben verloren, doet niets af aan de pret. Het was supergaaf om op een rijtje naast elkaar te zitten."

"Die middag stond vooral in het teken van 'plezier beleven'. Het maakt niet uit hoe goed je bent, als je maar een lekker potje kunt spelen. Dat is natuurlijk het mooie aan schaken, in tegenstelling tot allerlei andere, fysieke sporten: je kunt het tot op hoge leeftijd blijven spelen. Een bijkomend voordeel is dat het je mentaal fit helpt te houden. Hoe dan ook, de vier generatiemiddag hebben we met plezier beleefd. Ik had het voor geen goud willen missen." Wellicht dat als er een vervolg op komt, er op vijf borden geschaakt moet worden, omdat de jongste telg in de familie Dekkers zich aandient. Om precies te zijn Duke van vier, broer van Jona.

Mailo: "Duke wil alles doen wat zijn grote broer ook doet. Dus ook schaken. Hij is ook lid van BSV. Duke, kom eens hier. Vertel eens waarom je op schaken zit?" "Leeuuuuk!"

Zet jouw club in de schijnwerpers op Clubbase!

Op Clubbase komt alles wat sportaanbieders nodig hebben samen: van sportgenerieke informatie tot handige tools. Deze online omgeving is niet alleen een kennisbank, maar biedt sportaanbieders ook een plek om gemakkelijk activiteiten en lessenreeksen aan te maken en te promoten. Denk bijvoorbeeld aan een open schaaktoernooi, een cursus Beter Schaken of een Jouw Eerste Zet activiteit waarmee je direct nieuwe schakers kunt bereiken. Aangemelde clubs zijn bovendien automatisch gekoppeld aan bestaande stimuleringsprogramma's van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond en gemeenten. Dit alles draagt bij aan een duidelijke missie: sterkere sportaanbieders.

Clubbase is de online omgeving voor sportclubs met twee essentiële functies. Allereerst heeft dit platform een kennisbank met een schat aan informatie over het besturen van een sportclub. Deze informatie is bedoeld om clubbestuurders, technisch kader en vrijwilligers te helpen, zodat ze hun (vrijwilligers)werk zo goed mogelijk uit kunnen voeren. Je vindt in de kennisbank e-learnings en toolkits over uiteenlopende onderwerpen als ledenwerving- en behoud, vrijwilligersmanagement en lokale samenwerking. Op de nieuwspagina van Clubbase vind je verder inspirerende praktijkverhalen en berichten over subsidieregelingen. Deze pagina wordt op dit moment verder geactualiseerd en aangevuld.

Clubs op het podium

Daarnaast kun je met Clubbase jouw club ook in de schijnwerpers zetten voor een groter publiek. Door een profiel aan te maken heb je toegang tot een eigen dashboard, waarin je sportaanbod en sportactiviteiten kunt aanmaken. Een aankomend schaaktoernooi of beginnerscursus is dan direct vindbaar voor potentiële sporters op Sport.nl en lokale platformen als sportindeventer.nl. Bovendien komt aanbod op die manier ook op Startmet.schaken.nl, KNSB-platform waar veel laagdrempelig en toegankelijk aanbod voor de beginnende schaker te vinden is.

Aanmelden?

Je kunt jouw club aanmelden op https://clubbase.sport.nl/ en de vervolgstappen doorlopen. Binnen 5 minuten staat jouw club klaar om activiteiten zichtbaar te maken en nieuwe schakers te bereiken en kan je profiteren van alle functionaliteiten binnen Clubbase.

